

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO   BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ
VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG

NGUYỄN THỊ QUYÊN

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 62 34 04 10

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC

1. PGS.TS Lê Xuân Bá
2. TS. Nguyễn Hồng Minh

HÀ NỘI – 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là sản phẩm độc lập mà tác giả đã thực hiện một cách nghiêm túc. Các thông tin, dữ liệu và các tài liệu liên quan được trích dẫn có nguồn gốc rõ ràng. Những kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận án chưa được công bố ở bất kỳ một công trình nghiên cứu nào khác.

Tác giả

Nguyễn Thị Quyên

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC	ii
DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	ix
LỜI MỞ ĐẦU	1
1 Tính cấp thiết của nghiên cứu đề tài luận án	1
2 Mục đích, ý nghĩa của việc nghiên cứu đề tài luận án	4
3 Kết cấu của luận án.....	5
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN CÁC NGHIÊN CỨU VỀ ĐÀO TẠO VÀ CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ	6
1.1 Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố trong và ngoài nước liên quan đến đề tài luận án	6
1.1.1 Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố ở nước ngoài	6
1.1.2 Tổng quan các công trình nghiên cứu đã công bố trong nước	10
1.1.3 Những vấn đề thuộc đề tài luận án chưa được các nghiên cứu đã công bố giải quyết.....	18
1.1.4 Những vấn đề luận án tập trung nghiên cứu giải quyết.....	19
1.2 Phương hướng giải quyết các vấn đề nghiên cứu của luận án	20
1.2.1 Mục tiêu nghiên cứu đề tài luận án	20
1.2.2 Các câu hỏi nghiên cứu của đề tài luận án.....	21
1.2.3 Đối tượng và giới hạn phạm vi nghiên cứu của đề tài luận án	21
1.2.4 Cách tiếp cận, phương pháp nghiên cứu đề tài luận án.....	23
CHƯƠNG 2. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ĐÀO TẠO NGHỀ VÀ CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ	28
2.1 Đào tạo nghề và vai trò đào tạo nghề Công nghệ ô tô trong nền kinh tế thị trường.....	28

2.1.1	Khái niệm đào tạo nghề và đào tạo nghề Công nghệ ô tô	28
2.1.2	Đặc điểm thị trường lao động ngành Công nghiệp ô tô và những yêu cầu đặt ra đối với đào tạo nghề Công nghệ ô tô.....	31
2.1.3	Nội dung của quản lý đào tạo nghề Công nghệ ô tô	33
2.1.4	Vai trò của đào tạo nghề Công nghệ ô tô đối với phát triển kinh tế - xã hội và với ngành Công nghiệp ô tô	37
2.2	Chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô và tiêu chí đánh giá.....	42
2.2.1	Chất lượng đào tạo nghề	42
2.2.2	Tiêu chí đánh giá chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô	47
2.3	Các yếu tố chủ yếu ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô...	50
2.3.1	Các yếu tố thuộc về môi trường bên ngoài	50
2.3.2	Các yếu tố thuộc về môi trường bên trong	52
2.4	Kinh nghiệm về nâng cao chất lượng đào tạo nghề của một số nước trên thế giới và bài học cho Việt Nam	57
2.4.1	Kinh nghiệm của Hàn Quốc.....	57
2.4.2	Kinh nghiệm của Nhật Bản.....	58
2.4.3	Kinh nghiệm của Đài Loan	65
2.4.4	Bài học kinh nghiệm rút ra cho đào tạo nghề Công nghệ ô tô ở Việt Nam	66
	Kết luận chương 2	68
	CHƯƠNG 3. THỰC TRẠNG CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ Ở VIỆT NAM	70
3.1	Khái quát thực trạng đào tạo nghề và đào tạo nghề Công nghệ ô tô ở Việt Nam	70
3.1.1	Quy mô đào tạo nghề ở Việt Nam.....	70
3.1.2	Mạng lưới đào tạo nghề ở Việt Nam.....	72
3.1.3	Tỷ lệ tốt nghiệp đào tạo nghề của học sinh sinh viên	73
3.1.4	Việc làm của người học sau khi tốt nghiệp	74

3.1.5 Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo nghề và chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô	75
3.2 Thực trạng chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô hiện nay ở Việt Nam.....	95
3.2.1 Thực trạng xây dựng và tổ chức thực hiện các quy chế, quy định quản lý đào tạo nghề	95
3.2.2 Lập kế hoạch và tổ chức tuyển sinh	95
3.2.3 Tổ chức đào tạo nghề.....	97
3.2.4 Tổ chức thi cử và đánh giá chất lượng	101
3.3 Thực trạng chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô theo các tiêu chí.....	102
3.3.1 Kết quả tốt nghiệp.....	102
3.3.2 Việc làm cho học sinh sinh viên sau khi tốt nghiệp.....	103
3.3.3 Mức độ hài lòng của doanh nghiệp	104
3.4 Đánh giá chung về chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô.....	106
3.4.1 Những kết quả đạt được.....	106
3.4.2 Những hạn chế và nguyên nhân	107
Kết luận chương 3	110
CHƯƠNG 4. GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO NGHỀ CÔNG NGHỆ Ô TÔ Ở VIỆT NAM ĐÁP ỨNG NHU CẦU CỦA THỊ TRƯỜNG LAO ĐỘNG.....	112
4.1 Bối cảnh, cơ hội và thách thức đối với ngành công nghiệp ô tô, đào tạo nghề Công nghệ ô tô ở Việt Nam đến năm 2025.....	112
4.1.1 Bối cảnh quốc tế và trong nước ảnh hưởng đến phát triển ngành Công nghiệp ô tô.....	112
4.1.2 Cơ hội, thách thức đối với ngành Công nghiệp ô tô và đào tạo nghề Công nghệ ô tô Việt Nam	113
4.2 Xu hướng phát triển của ngành Công nghiệp ô tô đến năm 2025	117
4.3 Mục tiêu, quan điểm và phương hướng nâng cao chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô ở Việt Nam đến năm 2025	119

4.4 Các giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo nghề Công nghệ ô tô ở Việt Nam đến năm 2025	122
4.4.1 Giải pháp về cơ chế, chính sách của Nhà nước	122
4.4.2 Giải pháp về các yếu tố đảm bảo chất lượng đào tạo thuộc về môi trường bên trong cơ sở giáo dục nghề nghiệp.....	125
4.4.3 Giải pháp tăng cường sự tham gia của doanh nghiệp vào đào tạo	131
4.4.4 Giải pháp đề xuất mô hình Xưởng – Trường ứng dụng tại các cơ sở giáo dục nghề nghiệp	134
4.5 Kiến nghị.....	143
4.5.1 Kiến nghị với các cơ quan quản lý Nhà nước.....	143
4.5.2 Kiến nghị với các doanh nghiệp.....	145
Kết luận chương 4	146
KẾT LUẬN	147

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

ATLĐ	An toàn lao động
CĐN	Cao đẳng nghề
CLĐT	Chất lượng đào tạo
CNH – HĐH	Công nghiệp hóa – hiện đại hóa
CNOTO	Công nghệ ô tô
CNOT	Công nghiệp ô tô
CSGDNN	Cơ sở giáo dục nghề nghiệp
CSVC	Cơ sở vật chất
DHMT	Duyên hải miền Trung
DN	Doanh nghiệp (kinh doanh liên quan đến ngành Công nghiệp ô tô)
ĐBSCL	Đồng bằng sông Cửu Long
ĐTĐN	Đào tạo nghề
GDNN	Giáo dục nghề nghiệp
GV, GV	Giáo viên, giảng viên
HS, SV	Học sinh, sinh viên
HT	Hệ thống
KT – XH	Kinh tế - xã hội
LĐTĐBXH	Lao động Thương binh và Xã hội
MNPB	Miền núi phía bắc
NCKH	Nghiên cứu khoa học
NĐ	Nghị định
NNL	Nguồn nhân lực
OTOCNC	Ô tô công nghệ cao
QĐ	Quyết định
QLCL	Quản lý chất lượng

SCN	Sơ cấp nghề
TCN	Trung cấp nghề
TCCN	Trung cấp chuyên nghiệp
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TTLĐ	Thị trường lao động
VET	Vocational Education and Training (Giáo dục và đào tạo nghề)

DANH MỤC BẢNG SỐ LIỆU

Bảng 1.1 Số lượng cơ sở giáo dục nghề nghiệp điều tra và số phiếu thu	24
Bảng 3. 1. Quy mô tuyển sinh đào tạo nghề ở Việt Nam giai đoạn 2010 – 2014 ...	70
Bảng 3.2 Quy mô tuyển sinh đào tạo nghề ở Việt Nam giai đoạn 2010 – 2014 theo vùng lãnh thổ	71
Bảng 3.3 Số liệu HSSV học nghề tốt nghiệp và có việc làm năm 2014.....	73
Bảng 3.4 Tốc độ tăng tổng sản phẩm trong nước	80
Bảng 3.5 Tần suất và giá trị trung bình của các biến quan sát đối với nhân tố GV dạy nghề CNOTO.....	88
Bảng 3.6 DN đánh giá nhân tố GV dạy nghề CNOTO.....	89
Bảng 3.7 CSVC, thiết bị của CSGDNN đào tạo nghề CNOTO.....	90
Bảng 3.8 Đánh giá tốt nghiệp đối với nghề CNOTO.....	90
Bảng 3.9 Số lượng các CSGDNN đào tạo nghề CNOTO theo trình độ.....	98
Bảng 3.10 Kết cấu chương trình đào tạo nghề CNOTO tại các CSGDNN	100
Bảng 3.11 Đánh giá quá trình đào tạo thực hành tại các CSGDNN đào tạo nghề CNOTO.....	100
Bảng 3.12 Kết quả tốt nghiệp và tỷ lệ việc làm của nghề CNOTO.....	102
Bảng 3.13 Hỗ trợ giải quyết việc làm cho HSSV sau tốt nghiệp của các CSGDNN	104

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1 Số lượng các CSGDNN theo hình thức sở hữu trong giai đoạn 2011 – 2014.....	72
Biểu đồ 3.2 Đánh giá mức độ về chương trình, giáo trình đào tạo nghề CNOTO..	87
Biểu đồ 3.3 Sự tham gia của DN vào đào tạo nghề CNOTO.....	91
Biểu đồ 3.4 Sự tham gia của DN vào quá trình đào tạo (Đơn vị: Điểm).....	92
Biểu đồ 3.5 Tỷ trọng tuyển sinh nghề CNOTO trình độ CĐN và TCN.....	96
Biểu đồ 3.6 Quy mô tuyển sinh nghề CNOTO theo vùng trình độ cao đẳng và trung cấp năm 2015	96
Biểu đồ 3.7 Số lượng các trường CĐN và TCN đào tạo CNOTO	97
Biểu đồ 3.8 Số lượng CSGDNN đào tạo nghề CNOTO phân theo vùng.....	99
Biểu đồ 3.9 Cách thức đánh giá kết quả đào tạo nghề CNOTO.....	102
Biểu đồ 3.10 Xếp loại tốt nghiệp đào tạo nghề CNOTO của một số CSGDNN ..	103
Biểu đồ 3.11 Đánh giá của DN về chất lượng đào tạo nghề CNOTO.....	105
Biểu đồ 3.12 Tỷ lệ HSSV nghề CNOTO tốt nghiệp đáp ứng công việc của DN .	106
Biểu đồ 3.13 DN đánh giá về kỹ năng và kiến thức của HSSV sau tốt nghiệp nghề CNOTO	108